

Cerrahpaşa'da 1893 yılından beri "Geçici" 1908 yılından itibaren de "Daimi" hastane olarak hizmet veren Cerrahpaşa Hastanesi yeni binalarına 1916 yılında kavuşmuştu.

Konağı yıkılmış ve arsasına yapılacak bina için planlama başlamıştı. Hastane inşaatı için gerekli on, on beş parça hâne, arsa ve bahçenin sahipleri çağrılarak inceleme ve pazarlık sonucunda bu yerlerin "iki bin üç yüz lira" ile satın alınmasının mümkün olduğuna karar verildi. Belediye bu paraları ödemede zorluk çekiyordu. 1912 yılında İstanbul Belediye Başkanı (Şehremini) olan Op. Dr. Cemil Topuzlu, cerrahi bloğunun yapılması planlanan arsanın kayınpederi Şeyhülislâm Cemaleddin Efendi'nin olduğunu öğrenmişti. Bu yerlerin belediye namına bağışlanması için girişimde bulundu.

Cemaleddin Efendi önce 2.200 arşın (yaklaşık 1.500 metrekare) arsasının bin arşınına hastane yapımı için bağışlamış, diğer kısmını da resmi yazı yazılması üzerine, hiçbir karşılık beklemeden hastaneye bırakmıştı. Bu bağış üzerine Operatör Doktor Cemil Topuzlu 1912 yılında Şehremini iken Belediye Meclisi'ne yaptığı konuşmada; "...Buna mukabil bir kadirşinaslık olmak üzere orada müşarünileyhin teberru-ı vakı'ına delalet edecek bir kitabe veya eser bulunmalıdır" demişti.

BİNANIN AÇILIŞI, 1916

Şehremaneti ve Müessesât-ı Hâyriye-i Sıhhiye'nin genç hekimleri tarafından; "Batı dünyasında

inşa edilmiş en sıhhi ve en mükemmel hastane planında ve fakat memleketimizin ahlak ve adetlerine uygun bir hastane" inşası başlatılır. Bu şekilde planlanan binanın önemli bir kısmı bir senede tamamlanmıştı. 1912 senesinde başlayan savaş, 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı ile devam etmektedir. Bu en sancılı devre mali sıkıntıların büyüdüğü dönemdir. Her şeye rağmen Cerrahpaşa Hastanesi'nin hekimleri ve Belediye İdaresi'nin özel çabalarıyla Cerrahpaşa Hastanesi'nin merkez dairesi ve cerrahi pavyonunun inşası bitirilmişti. Hastanenin elektrik ve kalorifer tesisatı başta olmak üzere birçok eksikliği vardır ve hizmete giremez.

1914-1916 yıllarında Şehreminliği yapan İsmet Bey sağlık işlerine de çok önem vermektedir. 28 Kasım 1914 tarihinde Belediye Meclisi'nde Cerrahpaşa ve Haseki hastanelerinin yarım kalan pavyonlarının tamamlanma kararı alınır ve tahsisat çıkarılır. Şehremini İsmet Bey'in 10 Şubat 1916 tarihinde Cemiyet-i Umumiye-i Belediye'de yaptığı konuşma metninde; alınan tahsisat ile Cerrahpaşa Hastanesi'ndeki noksan kalan pavyonun tamamlanmasını, gerekli alet ve malzemenin tedarik edildiğini, Mart ayında açılışının yapılacağını bildirir. Özverili çalışmalar ile 1916 yılının Mart ayında Cerrahpaşa Hastanesi'nin yeni binaları hizmete açılır.

BURHANETTİN TOKER DÖNEMİ

İstanbul'un en modern ve donanımlı hastanesi olarak 1911 yılında inşası başlayan Cerrahpaşa Belediye Hastanesi 1916 yılında hizmete girdi. Osmanlı Devleti'nin en zor dönemlerinde, savaşların bitip tükenmediği bir dönemde çalışmalarını en iyi şekilde yerine getirmeye çalıştı. Cerrahpaşa Hastanesi'nin gelişmesinde önemli bir fırsat da Dr. Burhanettin Toker'in bu hastanede çalışmaya başlamasıdır. Burhanettin Bey Türkiye'de tıp tahsilini bitirdikten sonra

I. Cihan Harbi sırasında, Almanya'da Braun ve Küttner gibi tanınmış Alman cerrahlarının yanında 7 sene çalışarak, cerrahi ve ortopedi alanlarında ihtisas yapmıştı. 1921 yılında o devrin en üstün cerrahisi olan Alman cerrahisine hakim olarak yurda dönmüş ve Cerrahpaşa Hastanesi'nde göreve başlamıştı. Dr. Burhanettin'e hastanenin üst katında yemekhanenin yanında 7 metrekarelik küçük bir oda ancak ayrılabilmişti. Kendisi gece ve gündüz hastanede kalmak suretiyle göreve başlamış, ilk iş olarak hastaneye güven duyulması ve daha çok hasta gelmesine çalışmıştı. Devamlı hastanede olan bu genç cerrah, yaralı getiren polislerle dost olmuş, hasta getirdikleri zaman onlara lokum ve sigara ikram ederek bütün bu civar yaralılarının Cerrahpaşa'ya getirilmelerini sağlamıştı. O her yaralıyı yatırıp bizzat meşgul oluyor, onları kurtarmaya çalışıyordu. Böylece Cerrahpaşa 1925'li yıllardan itibaren bir "Cerrahi" ve "Kaza Cerrahisi" merkezi olmuştu. Belediye çok geçmeden bu faal operatöre bir seyyar röntgen cihazı temin etmiş, bu sayede Burhanettin Toker Türkiye'de radyoskopi altında ilk kırık repozisyonunu Cerrahpaşa'da yapmıştır. Kendisi kırıklarda kullanılan Braun aletini de Almanya'dan getirttiği şema ve ölçülere göre Cerrahpaşa'daki bir demirciye başında durarak yaptırmış ve kullanmıştır. Dr. Burhanettin Toker'in gece gündüz özveriyle çalışması sonucu Cerrahpaşa Hastanesi hem çevre halkının hem de bütün İstanbul'un güvendiği ve tercih ettiği bir hastane haline gelmişti.

Op. Dr.
Burhanettin
Toker

1916 yılında hizmete açılan "Yeni Bina" iki ayrı kagir pavyondan oluşuyordu. İlk pavyon; "merkez dairesi" idi. Bu binanın zemin katında poliklinik, onun üstünde başhekimlik, laboratuvar ve eczane yer alıyordu. İkinci bina "cerrahi pavyonu" idi. İlk katında dahiliye, göz ve kulak servisleri, ikinci katında cerrahi servisi ve ameliyathane yer alıyordu. Hastanenin etrafındaki "barakalarda" da bulaşıcı hastalıklar, deri hastalıkları, karantina ve verem servisleri yerleştirilmişti. Takiyeddin Paşa Konağı'ndan kalan "küçük bir bölüm" mutfak ve çamaşırhane olarak kullanılıyordu.

